

15. Ordinantie voor het diaconaat

Hoofdstuk I Het diaconaat

Artikel 1 Het diaconaat

Artikel 2 De diakenen

Artikel 3 Het beleid van de diakenen

Artikel 4 Diakenen met een bepaalde opdracht of voor bijzondere of buitengewone werkzaamheden

Artikel 5 Diaconale medewerkers

Artikel 6 Diaconale commissies en instellingen

Hoofdstuk II Het college van diakenen

Artikel 7 Het college van diakenen

Artikel 8 Het college van diakenen in centrale gemeenten

Artikel 9 De verdeling van de diaconale werkzaamheden in centrale gemeenten

Artikel 10 Coördinatie van de arbeid der diakenen

Artikel 11 Gemeenschappelijke diaconale regelingen

Hoofdstuk III De diaconie

Artikel 12 De diaconie

Artikel 13 De vertegenwoordiging van de diaconie in het rechtsverkeer

Artikel 14 De diaconie in centrale gemeenten

Hoofdstuk IV De bredere diaconale organen

Artikel 15 De classicale diaconale vergadering

Artikel 16 De classicale diaconale commissie

Artikel 17 De generale diaconale commissie

Artikel 18 De zorg voor de generale diaconale financiën

Artikel 19 Bijzondere commissies

Hoofdstuk V Diaconale gelden en goederen

Artikel 20 Het beheer van diaconale gelden en goederen

Artikel 21 Afzonderlijke kassen en fondsen

Artikel 22 Stichtingen

Artikel 23 Schenkingen, erfstellingen en legaten aan een centrale gemeente

Artikel 24 Bijdragen aan andere instellingen

Artikel 25 De begroting

Artikel 26 De jaarrekening

Hoofdstuk VI Beheer en toezicht

Artikel 27 De taak van de beheerders

Artikel 28 Aansprakelijkheid van de beheerders

Artikel 29 De diaconale archieven

Hoofdstuk VII De organisatie van het toezicht

Artikel 30 Het doel van het toezicht

Artikel 31 Toezicht op diaconale bezittingen en gelden

Hoofdstuk VIII Het toezicht op de diaconale bezittingen

Artikel 32 Het toezicht

Artikel 33 Het toezicht op de financiën

Artikel 34 Het toezicht op de gebouwen

Artikel 35 Voorafgaand advies voor beheerdaden

Artikel 36 Het verstrekken van inlichtingen

Hoofdstuk I Het diaconaat

Artikel 1 Het diaconaat

1. De gemeente, in al haar leden geroepen tot de dienst van de barmhartigheid, beantwoordt, onder de leiding of door de arbeid van de diakenen, aan deze roeping in het diaconaat.
2. Dit diaconaat krijgt gestalte in
  - het doen van christelijke handreiking;
  - het betrachten van christelijk dienstbetoon;
  - het spreken van troostende woorden uit het Woord van God;
  - het verlenen van bijstand, verzorging of bescherming aan hen die dat behoeven, in het bijzonder aan de huisgenoten des geloofs;
  - het verlenen van medewerking aan arbeid ten behoeve van het maatschappelijke welzijn, voor zover passend bij zijn Bijbelse roeping;
  - het bijeenbrengen van de voor de uitoefening van het diaconaat in en buiten Nederland benodigde gelden en;
  - het dienen van de kerk in haar taak om overheid en samenleving te wijzen op haar roeping in dezen.

Artikel 2 De diakenen

1. De diakenen bevorderen door hun voorlichting en leiding dat de gemeenteleden gehoor geven aan hun diaconale roeping.
2. De diakenen treffen - waar nodig - voorzieningen tot verlening van diensten als bedoeld in artikel 1, lid 2, van deze ordinantie.

Artikel 3 Het beleid van de diakenen

1. De diakenen werken bij de vervulling van hun opdracht samen met de andere ambtsdragers van de gemeente en kunnen, daartoe geroepen, deel uitmaken van de leiding van de ambtelijke vergaderingen van de kerk.
2. De diakenen arbeiden in overleg met en in verantwoordelijkheid aan de kerkenraad in zijn geheel, tenzij deze ten aanzien van bepaalde delen van het diaconale werk, of van bijzondere zaken op diaconaal terrein van dit overleg afziet, in welk geval de diakenen de kerkenraad niettemin over hun beleid verantwoording schuldig blijven.
3. De diakenen kunnen voorts zelf spoedeisende zaken afdoen, eveneens onder verantwoordelijkheid aan de kerkenraad in zijn geheel.
4. De diakenen beperken hun arbeid niet tot de leden van de gemeente, maar vervullen de opdracht van de gemeente tot de dienst der barmhartigheid ook jegens hen die niet tot haar behoren.
5. De diakenen staan geen leden van andere gemeenten bij dan in bijzondere gevallen en in de regel niet dan na overleg met de diakenen van die andere gemeente.

Artikel 4 Diakenen met een bepaalde opdracht

1. De (centrale) kerkenraad kan, in verband met de omvang van bepaalde diaconale werkzaamheden of de daarvoor vereiste kennis en ervaring, werkzaamheden toevertrouwen aan één of meer diakenen met bepaalde opdracht.

Artikel 5 Diaconale medewerkers

1. Door het college van diakenen of de wijkraad van diakenen kan de zorg voor bepaalde werkzaamheden aan leden van de gemeente worden toevertrouwd.
2. Een diaconie, een diaconaal orgaan dan wel een diaconale instelling of rechtspersoon kan medewerkers in dienst nemen om in diaconaal verband werkzaam te zijn.

3. Bij of krachtens ordinantie kunnen voor functies als in het tweede lid van dit artikel bedoeld, nadere bepalingen worden gemaakt inzake de opleiding daartoe en bij de aanstelling in zulk een functie te stellen eisen. In dat geval is ten aanzien van hen die in zulk een functie worden aangesteld, het bepaalde in de ordinantie voor de rechtspositie van kerkelijke medewerkers van toepassing.

Artikel 6 Diaconale commissies en instellingen

1. Het college van diakenen kan, ter verzorging van bijzondere delen van het diaconale arbeidsveld, in overleg met of op voorstel van de kerkenraad, commissies in het leven roepen, waarin ook gemeenteleden kunnen worden benoemd.
2. Het college van diakenen kan, indien aard of omvang van een onderdeel van zijn arbeidsveld de behoefte daaraan doet gevoelen, na ingewonnen advies van de generale diaconale commissie, voor dat onderdeel afzonderlijke instellingen in het leven roepen. Dit gebeurt door middel van een besluit dat bepalingen bevat omtrent de omvang van dat afzonderlijk terrein, het orgaan dat voor de arbeid van die instelling verantwoordelijkheid draagt, de plichten en bevoegdheden van dat orgaan en de regeling van de geldelijke zaken.
3. Indien het wenselijk is aan zulk een instelling rechtspersoonlijkheid te geven, dan kan dit alleen geschieden door de oprichting van een stichting onder toepassing van het bepaalde in artikel 17 van deze ordinantie, na verkregen advies van de classicale diaconale commissie en van de generale diaconale commissie.

Hoofdstuk II Het college van diakenen

Artikel 7 Het college van diakenen

1. De diakenen van een niet in wijkgemeenten ingedeelde gemeente vormen tezamen het college van diakenen.
2. Het college van diakenen kiest zich uit zijn midden - telkens voor een tijdvak van ten hoogste vier jaren - een voorzitter en een administrerend-diaken en desgewenst een secretaris.
3. Het college houdt aantekening van de door het college genomen besluiten en van zijn belangrijkste verrichtingen.
4. Het college verdeelt de verdere diaconale werkzaamheden in onderling overleg tussen zijn leden.
5. De administratie van het college van diakenen wordt gevoerd door de administrerend-diaken, die in het bijzonder is belast met
  - het bijhouden van de boekhouding,
  - het doen van ontvangsten en uitgaven, en
  - hetgeen hem verder bij besluit van het college van diakenen ter zake mocht worden opgedragen.
6. De administrerend-diaken geeft aan het college van diakenen en dit college geeft aan de kerkenraad de gevraagde inlichtingen.
7. Het college van diakenen vergadert ten minste tweemaal per jaar. In ieder geval vergadert het college van diakenen op het moment als bedoeld in ordinantie 15-25-4 ter vaststelling van de conceptbegroting en in ieder geval op het moment als bedoeld in ordinantie 15-26-1 ter vaststelling van de concept-jaarrekening.

Artikel 8 Het college van diakenen in centrale gemeenten

1. Indien een gemeente in wijkgemeenten is ingedeeld, vormen de diakenen van de wijkgemeente tezamen de wijkraad van diakenen, waarvan de leden de werkzaamheden onderling verdelen.
2. In de centrale gemeente is er een college van diakenen, benoemd uit en door de diakenen in de centrale gemeente, waartoe deze diakenen gezamenlijk in vergadering bijeenkomen.
3. Het college van diakenen kiest zich uit zijn midden een voorzitter, een administrerend-diaken en desgewenst een secretaris.
4. De voorzitter en secretaris of administrerend-diaken van het college van diakenen fungeren ook als zodanig in de gezamenlijke vergadering van de diakenen in de centrale gemeente bedoeld in het tweede lid van dit artikel.
5. Bij plaatselijke regeling, na overleg met de centrale kerkenraad en onder goedkeuring van het breed moderamen van de classicale vergadering, de classicale diaconale commissie gehoord, door de gezamenlijke vergadering van de diakenen in de centrale gemeente vastgelegd, worden nadere bepalingen gegeven
  - a. omtrent het gezamenlijk in vergadering bijeenkomen van de diakenen in de centrale gemeente;
  - b. inzake het aantal en de zittingstijd van de leden van het college van diakenen;
  - c. betreffende de verdeling - met inachtneming van het bepaalde in artikel 9 van deze ordinantie - van de diaconale werkzaamheden tussen de wijkraden van de diakenen en het college van diakenen.
6. Het overleg, bedoeld in ordinantie 15-3-2, vindt in een centrale gemeente plaats tussen het college van diakenen en het groot moderamen van de centrale kerkenraad, terwijl de wijkraden van diakenen inzake de hun opgedragen werkzaamheden regelmatig overleg plegen en samenwerken met de wijkkerkenraad.

Artikel 9 De verdeling van de diaconale werkzaamheden in centrale gemeenten

1. Aan de wijkraad van diakenen is in elk geval opgedragen
  - de dagelijkse zorg voor het diaconale leven in de wijkgemeente;
  - het verstrekken van de nodige gegevens aan het college van diakenen over de behoeften van de wijkgemeente, onder meer voor de opstelling van de centrale diaconale begroting;
  - het college van diakenen bij te staan in het werven van de middelen, nodig voor het diaconale leven van de gemeente.
2. Aan het college van diakenen is in elk geval opgedragen
  - de zorg voor de algemene diaconale belangen van de centrale gemeente;
  - het bestuur te voeren over de diaconie van de centrale gemeente;
  - het opstellen van de centrale begroting, die tevens voor elk van de wijkgemeenten een afzonderlijk hoofdstuk kan bevatten;
  - het voeren van de financiële diaconale administratie, voor zover het bepaalde onderdelen daarvan niet aan een wijkraad van diakenen heeft overgedragen;
  - het vaststellen van de jaarrekening van de diaconie.

Artikel 10 Coördinatie van de arbeid der diakenen

1. De diakenen werken, wanneer een doeltreffende hulpverlening dat wenselijk maakt, samen met instellingen, waarvan de werkzaamheden of doelstelling op een overeenkomstig arbeidsveld zijn gelegen, met handhaving van het eigen karakter van de diaconale hulpverlening.

2. De diakenen van de onderscheiden gemeenten zijn, bij geval van gemeenschappelijke taken of verantwoordelijkheden, geroepen tot overleg, samenwerking en onderlinge hulpverlening.
3. De diakenen van de onderscheiden gemeenten zijn voorts waar mogelijk en nodig geroepen tot interkerkelijke samenwerking.
4. De diakenen van de onderscheiden gemeenten zijn waar mogelijk en nodig ook geroepen tot deelneming aan diaconale arbeid in andere landen.

Artikel 11 Gemeenschappelijke diaconale regelingen

1. Ter gemeenschappelijke verzorging van het diaconaat of bepaalde diaconale taken binnen het ressort van één of meer burgerlijke gemeenten kan op voorstel van één of meer van de betrokken colleges van diakenen door de betrokken colleges van diakenen gezamenlijk een regeling worden vastgesteld, welke de wijze van samenwerking, de bevoegdheden en de verplichtingen van de betrokken colleges bepaalt.
2. De in het vorige lid bedoelde regeling behoeft het advies van de classicale diaconale commissie en de goedkeuring van de betrokken (centrale) kerkenraden.
3. De colleges van diakenen van verschillende gemeenten kunnen tezamen overgaan tot het oprichten van regionale diaconale organen of instellingen.
4. De oprichting van de in lid 3 bedoelde organen of instellingen en de daarvoor te treffen regelingen vereisen de goedkeuring van het breed moderamen van classicale vergadering(en), welker ressort(s) het gebied van de deelnemende gemeenten omvat, in overleg met de classicale diaconale commissie(s) en na verkregen advies van de generale diaconale commissie.
5. Indien het wenselijk is aan zulk een instelling rechtspersoonlijkheid te geven, dan kan dit alleen geschieden door de oprichting van een stichting onder toepassing van het bepaalde in artikel 22 van deze ordinantie.

Hoofdstuk III De diaconie

Artikel 12 De diaconie

1. In elke gemeente bestaat een diaconie ten dienste van de uitoefening van het diaconaat.
2. De diaconie heeft rechtspersoonlijkheid.
3. Het bestuur van de diaconie wordt gevormd door het college van diakenen, dat bevoegd is tot het verrichten van alle rechtshandelingen de diaconie betreffende.
4. Indien het college van diakenen minder dan twee leden telt, wijst de kerkenraad uit zijn midden een of twee leden aan, ter aanvulling van het bestuur van de diaconie.

Artikel 13 De vertegenwoordiging van de diaconie in het rechtsverkeer

1. De diaconie wordt in en buiten rechte vertegenwoordigd door het college van diakenen.
2. Ter uitvoering van een besluit van het bestuur van de diaconie wordt de diaconie tegenover derden gebonden door de handtekening van de voorzitter van het college van diakenen en de administrerend-diaken. Bij belet of ontbreken van (één van) dezen, wijst het college van diakenen een of twee andere diakenen aan, of, indien het college van diakenen twee of minder leden telt, wijst de kerkenraad een of twee van zijn leden aan.

IV De bredere diaconale organen

Artikel 15 De classicale diaconale vergadering

1. a. De diakenen in de classes komen ten minste eenmaal per jaar bijeen in een classicale diaconale vergadering.
b. De classicale diaconale vergadering heeft in het bijzonder tot taak de diakenen in haar ressort toe te rusten en hen te informeren omtrent relevante diaconale aangelegenheden c.q. ontwikkelingen, zulks ter overweging en behartiging van gemeenschappelijke belangen.
2. Deze vergadering wordt bijeengeroepen door en staat onder leiding van het bestuur van de classicale diaconale commissie.
3. Bij het opmaken door een classicale diaconale vergadering van voordrachten of aanbevelingen brengt elk(e) door één of meer diakenen ter vergadering vertegenwoordigd(e) college of wijkraad van diakenen één stem uit, waarbij het bepaalde in ordinantie 1-20-10 en 11 niet van kracht is, terwijl één of meer colleges of wijkraden van diakenen, ten behoeve van het opmaken van de voordracht, bij het moderamen van de classicale diaconale commissie een aanbeveling kunnen indienen.
4. De classicale diaconale vergadering kan personen met specifieke deskundigheid uitnodigen om als adviseur aan de vergaderingen deel te nemen.

Artikel 16 De classicale diaconale commissie

1. In elke classis is er een classicale diaconale commissie waarvan de leden, voor de tijd van vijf jaren, worden benoemd door de classicale vergadering.
2. Deze commissie wordt benoemd uit de diakenen in het ressort van de classicale vergadering en bestaat uit ten minste vijf leden en ten hoogste negen leden. De commissie kiest zich overeenkomstig het daaromtrent bepaalde in ordinantie 1 uit haar midden een voorzitter en secretaris en indien gewenst een penningmeester die samen het bestuur van de commissie vormen.
3. De classicale diaconale commissie heeft in het bijzonder tot taak in verantwoording aan de classicale vergadering leiding en vorm te geven aan het diaconale leven in de classis. Zij doet dit onder meer door;
  - de diakenen uit het ressort bijeen te brengen in de classicale diaconale vergaderingen als bedoeld in ordinantie 15-15,
  - het bevorderen van de samenwerking en de diaconale hulpverlening tussen de gemeenten onderling;
  - kerkenraden in de classis vertrouwd te maken met de diaconale roeping van de kerk;
  - het nemen of steunen van initiatieven voor de oprichting van regionale en/of classicale diaconale instellingen en organen;
  - het geven van voorlichting aan de diakenen over het plaatselijk te voeren financiële beleid;
  - waar mogelijk en nodig het onderhouden van contacten met regionale instellingen en lagere overheden, alsmede diaconale organen van andere kerken en geloofsgemeenschappen;
  - samen te werken met andere classicale diaconale commissies.
4. Jaarlijks wordt door de classicale diaconale commissie aan het breed moderamen van de classicale vergadering verslag gedaan van de activiteiten van de classicale diaconale vergadering en van de classicale diaconale commissie, onder afschrift daarvan aan de generale diaconale commissie.

5. Het bestuur van de classicale diaconale commissie kan personen met specifieke deskundigheid uitnodigen om als adviseur aan de vergaderingen van de classicale commissie deel te nemen.

Artikel 17 De generale diaconale commissie

1. De generale synode doet zich bij haar zorg voor de vervulling van de diaconale opdracht van de kerk bijstaan door een generale diaconale commissie.
2. De generale diaconale commissie bestaat uit ten minste tien leden, benoemd door de generale synode. De benoeming geldt telkens voor de periode van vijf jaren. Deze benoeming betreft:
  - een van de dienstdoende predikanten van de kerk, als voorzitter;
  - uit elke classis een diaken;
  - het diakenlid van het breed moderamen van de generale synode;
  - een financieel deskundige uit de belijdende leden van de kerk, als adviserend lid.
3. De voorzitter en secretaris van de generale diaconale commissie worden door de generale synode als zodanig benoemd.
4. De overeenkomstig lid 2 uit de classis benoemde diaken is, voor zover hij daarvan niet reeds deel uitmaakt, tevens adviserend lid van de classicale diaconale commissie.
5. De generale diaconale commissie vergadert minstens 4 maal per jaar.
6. De generale diaconale commissie heeft in het bijzonder tot taak in verantwoording aan de generale synode leiding en vorm te geven aan het diaconale leven in het geheel van de kerk. Zij doet dit onder meer door:
  - de diaconale classicale commissies inzicht te geven in de juiste methoden voor het diaconale denken en handelen en het daarmee samenhangend financieel beleid;
  - de kerk vertrouwd te maken met haar diaconale roeping in en buiten Nederland;
  - voorlichting te geven, eigener beweging of op verzoek, aan de diaconale organen en instellingen van de kerk;
  - periodieken en publicaties over voor het diaconaat relevante onderwerpen te laten uitkomen;
  - het nemen of steunen van initiatieven voor de oprichting van landelijke diaconale instellingen en organen;
  - waar mogelijk en nodig contacten te onderhouden met landelijke instellingen en de landelijke overheid, alsmede met landelijke diaconale organen van andere kerken en geloofsgemeenschappen.

Artikel 18 De zorg voor de generale diaconale financiën

1. De zorg voor de generale diaconale financiën omvat:
  - a. het beheer en de administratie van en de beschikking over de gelden, goederen en andere vermogensrechten van de kerk met een generale diaconale bestemming, alsmede de beslissing over de besteding van die gelden;
  - b. de verantwoordelijkheid voor het nakomen van de op de kerk rustende vermogensrechtelijke verplichtingen betreffende het generale diaconaat;
  - c. de zorg, voor zover daarin niet uit anderen hoofde is of moet worden voorzien, voor de financiën benodigd voor de werkzaamheden van generale en classicale diaconale lichamen en de met deze lichamen verbonden kerkelijke stichtingen;
  - d. het verstrekken van bijdragen en subsidies voor andere diaconale doeleinden;
  - e. de verwerving van gelden, benodigd voor het onder a. tot en met d. genoemde.
2. De generale diaconale commissie stelt elk jaar vóór 1 november een begroting vast van alle generale diaconale uitgaven die in het eerstvolgende kalenderjaar ten laste komen van de kerk als geheel, alsmede van de gelden waarmee en de wijze waarop in de dekking van

deze uitgaven wordt voorzien. De begroting wordt ter goedkeuring en definitieve vaststelling op de eerstvolgende synodevergadering aangeboden aan de generale synode.

3. Elk jaar vóór 1 juni stelt de generale diaconale commissie een rekening van baten en lasten betreffende haar werkterrein vast, betrekking hebbend op het voorafgaande kalenderjaar. Tevens stelt zij een balans vast waaruit de omvang blijkt van de generale diaconale gelden, goederen en andere vermogensrechten, naar de toestand aan het einde van het voorafgaande kalenderjaar. De jaarrekening wordt ter goedkeuring en definitieve vaststelling op de eerstvolgende synodevergadering aangeboden aan de generale synode.
4. De kerk wordt zowel in als buiten rechte tegenover derden in vermogensrechtelijke aangelegenheden, voor zover van diaconale aard, gebonden door de handtekeningen van de voorzitter en secretaris van de generale diaconale commissie, onder de voorwaarde dat de bevoegdheid daartoe blijkt uit de goedgekeurde begroting, dan wel een afzonderlijk daartoe strekkend schriftelijk besluit van het breed moderamen van de generale synode. Bij belet of ontbreken van de aangewezen leden van de generale diaconale commissie wijst het breed moderamen van de generale synode uit zijn midden schriftelijk tijdelijk één of meer plaatsvervangers aan.

Artikel 19 Bijzondere commissies

1. Indien de omvang van de bijzondere behoeften van een bepaald arbeidsveld, dan wel overleg en samenwerking met andere gemeenten, kerken en geloofsgemeenschappen dat vereisen, kunnen, bij door het breed moderamen van de generale synode goed te keuren regeling, daarvoor voorzieningen worden getroffen.

Hoofdstuk V Diaconale gelden en goederen

Artikel 20 Het beheer van diaconale gelden en goederen

1. Diaconale gelden en goederen worden aangewend voor diaconale doeleinden.
2. Het beheer van de diaconale gelden en goederen wordt gevoerd door of - bij toepassing van het bepaalde in ordinantie 15-21-2 - namens het college van diakenen, met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 15-3-2.
3. Het college van diakenen draagt zorg dat bij de belegging van alle vermogensbestanddelen zo veel mogelijk diaconale en algemeen kerkelijke doeleinden worden bevorderd.
4. Bij de tenaamstelling van diaconale eigendommen en rechten geschiedt deze ten name van de diaconie van de Hersteld Hervormde Gemeente te ...

Artikel 21 Afzonderlijke kassen en fondsen

1. Behoudens de uitzonderingen in dit artikel genoemd, is er in elke gemeente één diaconale kas, onder beheer van het college van diakenen.
2. Indien de omstandigheden dat wenselijk maken kan het college van diakenen eigener beweging, of op verzoek van de kerkenraad, voor bepaalde doeleinden of onderdelen van het diaconaat afzonderlijke kassen of fondsen in het leven roepen waarvan het beheer wordt gevoerd door het college van diakenen of namens dit college door daartoe of in overleg met dat college aangewezen en aan dit college verantwoording verschuldigde commissies uit de lidmaten van de gemeente.

Artikel 22 Stichtingen

1. Indien bijzondere redenen daartoe nopen kan het college van diakenen in overleg met de kerkenraad – met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 1-26-6 – na verkregen advies van de classicale diaconale commissie en de generale diaconale commissie

besluiten bepaalde taken, bevoegdheden, rechten of verplichtingen over te dragen aan een stichting, met inachtneming van de regel dat goederen te allen tijde moeten worden beheerd ten dienste van de diaconale arbeid van de gemeente en dat zij nimmer van haar kunnen worden vervreemd.

Artikel 23 Schenkingen, erfstellingen en legaten aan een centrale gemeente

1. Schenkingen, erfstellingen of legaten aan een centrale gemeente ten behoeve van de diaconale arbeid strekken ten behoeve van de diaconale arbeid van die gemeente als geheel, tenzij door schenker of erflater uitdrukkelijk is bepaald, dat zij moeten worden aangewend ten behoeve van een bepaalde wijkgemeente.

Artikel 24 Bijdragen aan andere instellingen

1. Het college van diakenen kan besluiten bijdragen te geven aan diaconale organen, kassen, fondsen, instellingen of rechtspersonen, alsook in bijzondere omstandigheden – maar niet dan ná advies van de generale diaconale commissie - aan de kerkenkas van de eigen gemeente.

Artikel 25 De begroting

1. Elk jaar komen vóór 1 oktober het moderamen van de (centrale) kerkenraad en een vertegenwoordiging van het college van diakenen bijeen om te overleggen over
  - a. de begroting van de diaconale uitgaven in het eerstvolgende kalenderjaar en de wijze waarop in de dekking daarvan moet worden voorzien;
  - b. het aantal, het tijdstip en de bestemming van de in het eerstvolgende kalenderjaar te houden diaconale collecten, waarbij het uitgangspunt is dat er in iedere zondagse eredienst ten minste één diaconale collecte wordt gehouden.
2. In de centrale gemeenten wordt dit overleg gevoerd door het moderamen van de centrale kerkenraad, terwijl in deze gemeenten de verder in dit artikel aan de kerkenraad toegewezen taken en bevoegdheden met betrekking tot de diaconale begroting rusten op of worden uitgeoefend door de centrale kerkenraad of - wanneer deze bestaat uit meer dan twintig leden - door diens groot moderamen.
3. De vaststelling van het collecterooster, bedoeld in het eerste lid van dit artikel, geschiedt door de kerkenraad. In centrale gemeenten geschiedt dit door de centrale kerkenraad, behoudens indien en voor zover zulks bij plaatselijke regeling aan de wijkkerkenraden is overgedragen.
4. Nadat het in het eerste lid van dit artikel bedoelde overleg heeft plaatsgevonden, stelt het college van diakenen een conceptbegroting betreffende zijn werkterrein vast, welk concept vóór 1 november aan de (centrale) kerkenraad wordt toegezonden, die het in een vóór 1 december te houden (centrale) kerkenraadsvergadering behandelt.
5. Indien de (centrale) kerkenraad wijzigingen in de conceptbegroting wil aanbrengen geschiedt dat niet dan ná overleg met het college van diakenen, waarna de begroting door de (centrale) kerkenraad wordt goedgekeurd en definitief wordt vastgesteld.
6. Na vaststelling van een begroting als in dit artikel bedoeld, wordt een samenvatting daarvan door het college van diakenen in de gemeente gepubliceerd en wordt deze begroting in haar geheel gedurende ten minste vijf werkdagen ter inzage gelegd.
7. Door gemeenteleden kunnen tegen de vastgestelde begroting, binnen veertien dagen na afloop van de termijn van de ter inzagelegging, schriftelijk en gemotiveerd bezwaren worden ingediend bij de (centrale) kerkenraad.
8. De (centrale) kerkenraad beslist op de ingebrachte bezwaren, nadat het college van diakenen daarover is gehoord, dat zich daarin kan laten adviseren door de generale diaconale commissie.

9. Voor het aanbrengen van wijzigingen in de vastgestelde begroting, als uitvloeisel van een beslissing op ingebrachte bezwaren als bedoeld in lid 7, is het bepaalde in de voorafgaande leden van dit artikel van overeenkomstige toepassing.

Artikel 26 De jaarrekening

1. Elk jaar vóór 1 mei stelt het college van diakenen een concept-jaarrekening van baten en lasten alsmede een balans betreffende zijn werkterrein vast, bij voorkeur naar het model aangereikt door de generale diaconale commissie.
2. De concept-jaarrekening wordt vervolgens ter goedkeuring en definitieve vaststelling aan de (centrale) kerkenraad aangeboden.
3. Indien de (centrale) kerkenraad wijzigingen in de concept-jaarrekening wil aanbrengen, geschiedt dat niet dan in overleg met het college van diakenen, waarna de (gewijzigde) concept-jaarrekening vervolgens door de (centrale) kerkenraad wordt goedgekeurd en definitief vastgesteld.
4. Als tussen de (centrale) kerkenraad en het college van diakenen geen overeenstemming wordt bereikt over de concept-jaarrekening, wordt het geschil door de (centrale) kerkenraad voorgelegd aan de generale diaconale commissie die ter zake een eindbeslissing geeft.
5. Na vaststelling van de jaarrekening door de (centrale) kerkenraad wordt deze in afschrift en ter kennisneming door het college van diakenen toegezonden aan de generale diaconale commissie.

Na vaststelling van een jaarrekening als in dit artikel bedoeld, wordt een samenvatting daarvan door het college van diakenen in de gemeente gepubliceerd en wordt zij in haar geheel gedurende ten minste vijf werkdagen ter inzage gelegd.

VI Beheer en toezicht

Artikel 27 De taak van de beheerders

1. De beheerders van diaconale goederen hebben tot taak:
  - de onder hun beheer staande goederen als een goed huisvader te beheren en te onderhouden;
  - de maatregelen te treffen waardoor redelijkerwijze verwaarlozing, beschadiging of verlies van die bezittingen voorkomen wordt;
  - de daarvoor in aanmerking komende goederen naar behoren tegen schade te beschermen;
  - waar nodig en mogelijk over te gaan tot de vorming van een reservefonds voor buitengewoon onderhoud van bezittingen of andere te verwachten buitengewone uitgaven, welk fonds afzonderlijk in de rekening en verantwoording tot uitdrukking wordt gebracht.
2. De beheerders dragen zorg voor:
  - het geregeld bijhouden van een behoorlijke financiële administratie;
  - het bijhouden van een gespecificeerde staat van bezittingen en schulden;
  - de tijdige inning van de te ontvangen gelden;
  - een goede bewaring van de aan hen toevertrouwde middelen;
  - het beleggen van gelden daar waar de hoofdsom gegarandeerd is;
  - het opmaken van begroting en rekening.
3. Voor alle beheerders geldt dat het boekjaar gelijk is aan het kalenderjaar.
4. Beleggen van gelden geschiedt uitsluitend bij algemeen in Nederland erkende bankinstellingen op spaarrekeningen of deposito's.

5. Gelden kunnen niet dan ná verkregen advies van de generale diaconale commissie eveneens ter leen worden verstrekt aan andere diaconieën, gemeenten of fondsen van de kerk.

Artikel 28 Aansprakelijkheid van de beheerders

1. De beheerders zijn - behoudens persoonlijke disculpatie - gezamenlijk verantwoordelijk voor schade, voortvloeiende uit achteloosheid, verzuim of kwade trouw, onverminderd ieders aansprakelijkheid naar burgerlijk recht.

Artikel 29 De diaconale archieven

1. Onder diaconale archieven worden verstaan en begrepen de archieven van diaconieën en andere rechtspersonen, waarvan de bestuurders of beheerders door een diaconaal lichaam worden benoemd of krachtens een kerkelijk ambt of kerkelijke functie als zodanig optreden.
2. De stukken die in elk geval in het diaconaal archief bewaard moeten worden, zijn:
  - de notulen van de vergaderingen;
  - de ingekomen brieven en stukken, alsmede de kopieën van de uitgegane brieven, voor zover het belang van de inhoud dit redelijkerwijze gewenst doet zijn;
  - de goedgekeurde jaarrekeningen;
  - de bouwplannen en tekeningen voor gebouwen;
3. a. De verantwoordelijkheid voor de vorming, bewaring, instandhouding, aanvulling en raadpleging van het archief berust bij diegenen die belast zijn met de zorg voor de lopende werkzaamheden van dat lichaam.
b. De daadwerkelijke verzorging van het archief rust op de secretaris of degene die daartoe is aangewezen.
4. De bewaring van de archieven geschiedt zodanig, dat hun ongeschonden instandhouding zoveel mogelijk gewaarborgd is.

VII De organisatie van het toezicht

Artikel 30 Het doel van het toezicht

1. Het toezicht heeft ten doel te waken over de stoffelijke aangelegenheden van de diaconieën.
2. Het toezicht betreft de diaconale bezittingen en financiën en wordt mede dienstbaar gemaakt aan het bijeenbrengen van gegevens ten behoeve van de kerkelijke statistiek.
3. Het toezicht op de diaconale bezittingen strekt mede tot behoud en overlevering aan volgende generaties van algemeen cultuurbezit.
4. Gegevens die ten behoeve van het toezicht worden verstrekt worden zonder toestemming van de betrokken beheerders niet aan derden medegedeeld.
5. Ieder die krachtens ambt, functie of dienstbetrekking omtrent deze gegevens wetenschap verkrijgt, is tot geheimhouding daarvan verplicht tegenover allen die niet tot kennisneming daarvan gerechtigd zijn.

Artikel 31 Toezicht op diaconale bezittingen en gelden

1. Het toezicht op diaconale bezittingen en gelden wordt uitgeoefend door de generale diaconale commissie.
2. Het toezicht van de generale diaconale commissie strekt zich uit over alle kerkelijke lichamen, organen en administraties van diaconale aard.
3. Een lid van de generale diaconale commissie neemt in dat lichaam géén deel aan de behandeling van of aan de beslissing over zaken, waarbij hij zelf of zijn echtgenote, dan

wel een bloed- of aanverwant van hem tot in de derde graad, hetzij door het lidmaatschap van of andere verantwoordelijkheid voor het onder toezicht staande lichaam, hetzij door enig ander persoonlijk of zakelijk belang, betrokken is.

VIII Het toezicht op de diaconale bezittingen

Artikel 32 Het toezicht

1. Het college van diakenen en overige organen en administraties van diaconale aard zenden jaarlijks een afschrift van de vastgestelde en goedgekeurde jaarrekening vóór 30 september van het daarop volgende kalenderjaar ter kennisneming aan de generale diaconale commissie.
2. Besluiten tot aankopen, bouwen, verbouwen, uitbreiden, restaureren of afbreken van een gebouw en aankoop of verkoop van grond ten dienste van de gemeente, behoeven voorafgaand advies van de generale diaconale commissie.

Artikel 33 Het toezicht op de financiën

1. In het kader van het toezicht op de financiën wordt kennisgenomen van de ontvangen jaarrekeningen.
2. De generale diaconale commissie kan naar aanleiding van de ontvangen jaarrekeningen gevraagd en ongevraagd aan het college van diakenen advies uitbrengen.
3. Dit advies dient te zijn gericht op de continuïteit van de financiële positie van de diaconie.

Artikel 34 Het toezicht op de gebouwen

1. Indien bij een onder toezicht staand diaconaal lichaam of orgaan, dan wel bij een onder toezicht staande administratie de wenselijkheid wordt gevoeld om te komen tot het aankopen, bouwen, verbouwen, uitbreiden, restaureren of afbreken van een gebouw en/of aankoop van grond daartoe, wordt door de beheerders géén uitvoering gegeven aan plannen daartoe als niet tevoren
  - voor de daaraan verbonden uitgaven een post in de begroting is opgenomen en
  - op deze post het advies van de generale diaconale commissie is verkregen.
2. De uit de, in het eerste lid van dit artikel genoemde, voorbereidende werkzaamheden voortgekomen plannen en objecten worden met een kostenberekening en met voorstellen over de wijze waarop de kosten gefinancierd zullen worden ingediend bij de generale diaconale commissie, die het oordeel kan vragen van de bouwcommissie als bedoeld in ordinantie 16-14-2.
3. Indien het project en de wijze waarop de uitgaven daarvoor gefinancierd zullen worden een advies van de generale diaconale commissie hebben verkregen, geeft de generale diaconale commissie daarvan schriftelijk kennis aan de beheerders

Artikel 35 Voorafgaand advies voor beheerdaden

1. Géén beheerder is bevoegd tot de tenuitvoerlegging van enig besluit, zo hij daarop niet tevoren het advies van de generale diaconale commissie heeft aangevraagd en verkregen, indien dat besluit betreft:
  - a. het verkrijgen of vervreemden van registergoederen;
  - b. het voeren of beëindigen, als eiser of gedaagde, van rechtsgedingen voor de burgerlijke of administratieve rechter;
  - c. het bouwen, verbouwen, afbreken, uitbreiden of restaureren van gebouwen.
2. De generale diaconale commissie dient op een in lid 1 bedoelde aanvraag zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen zes weken, te beslissen rekening houdend met het belang van de procedure.

Artikel 36 Het verstrekken van inlichtingen

1. De diaconale lichamen, organen en administraties verstrekken aan de generale diaconale commissie op haar verzoek alle inlichtingen en gegevens die voor het uitoefenen van het in de vorige artikelen omschreven toezicht nodig zijn, zulks ter beoordeling van de generale diaconale commissie.